

Piatra Neamț

Plăcerea violenței

O coincidență merită să întărească puseul cu viața care copiază arta sau viceversa este că unul dintre subiectele *hot* ale știrilor recente a fost întâmplarea cu două eleve din Spania care au omorât-o pe a treia doar pentru a încerca o nouă experiență. Asemănător este și subiectul piesei **Fun** de James Bosley, montată de compatriotul nostru Vlad Massaci la Theater der Jungen Welt (Teatrul Lumii Tinere) din Leipzig, Germania. Spectacolul a fost prezent în festivalul de la Piatra și n-a șocat deloc publicul local, obișnuit deja cu textele unor Bukowski sau Handke. De unde se deduce că receptarea normală a unor astfel de teme se poate induce printr-un repertoriu bine gândit, în care tendințele contemporane și clasice, moderne și postmoderne din artele spectacolului se împacă foarte bine. "Focusul american" ales de Victor Scoradeț, directorul artistic, și Corneliu-Dan Borcia, directorul teatrului și al festivalului, e bine reprezentat de această poveste din lumea adolescenților ce calcă pe urmele unor Bonnie & Clyde, Thelma & Louise sau ale protagoniștilor din **Născuți ucigași**. Da, e vorba despre filme, semn că dramaturgia contemporană împrumută nu numai mijloace scenaristice de structurare a unei piese, dar și subiecte cinematografice. Cele două fete din **Fun** au probleme de familie, au fost "abuzate" sexual, au devenit lesbiene și, în general, au trecut prin aproape tot ce înseamnă clișeele negative ale lumii contemporane – a nu se uita drogurile. Jucăriile de azi sunt învechite și prăfuite pentru copiii (pre)apocaliptici. Jocurile pe calculator nu mai ajung nici ele. Granița dintre viață și moarte pare a fi fost ștearsă de mult în mentalul colectiv, grație filmelor, documentarelor, știrilor noastre-cele de toate zilele. De ce ar fi de mirare, deci, ca o pornire veche de când lumea – plăcerea violenței – să îmbrace formele ludice ale jocului, ale gratuității, ale crimei de dragul crimei? Plictis, frustrare, frondă, curiozitate sunt doar câteva motive pentru a lua viața celuilalt și tot atâtea posibile conflicte pentru o piesă. Problemele de conștiință à la Raskolnikov au dispărut și ele de mult, adolescentul generic de azi fiind prezentat ca o ființă ce trăiește sub sloganul "have fun" indiferent

Din păcate, n-am putut sta întreaga perioadă la Festivalul internațional de la Piatra Neamț, festival care se impune în fiecare an printr-o strategie coerentă de selectare a spectacolelor, racordată la tendințele cele mai noi și diverse ale teatrului contemporan. Fiindu-mi imposibil să fac o trecere în revistă a celor întâmplăte în cele zece zile nemțene, m-am hotărât să-mi centrez comentariul doar pe unul dintre aspectele dominante în actualitatea artistică internațională: violența, sau, spre exemplu, plăcerea (im)pură și simplă a crimei ca muză și subiect artistic.

Ha! Hamlet, ceație a Trupei Markus Zohner din Elveția

Top Dogs de Urs Widmer (Köln)

foto: Annette Kalina Münsterseifer

cum. Sugestive sunt și numele spectacolelor din festivalul nemțean: **Bardo Blues** de Liviu Oleia, în regia lui Theo Herghelegiu (TT Piatra Neamț); **Job** după Raymond Jean, în montarea lui Radu Afrim (TN Târgu-Mureș), **Top Dogs** de elvețianul Urs Widmer, regia:

Harald Demmer (Theater im Bauturm, Köln). "Focusul american" se extinde în vestul și estul Europei cu o subtilitate (oare?) demnă de invidiat. Altceva? *No comment.*

Saviana Stănescu